

Spis treści

Wstęp	9
1. Praca a aktywność ekonomiczna młodzieży – zagadnienia definicyjne.....	15
1.1. Młodzież jako kategoria osób niepełnoletnich	15
1.2. Praca nieletnich – wyjaśnienie pojęć	20
1.3. Aktywność ekonomiczna w aspekcie pracy nieletnich	26
2. Młodzież w wieku dorastania	35
2.1. Wiek dorastania w ujęciu różnych dyscyplin	35
2.2. Zmiany biologiczne w okresie dorastania	39
2.3. Rozwój psychiczny: poznawczy i emocjonalny	42
2.4. Rozwój społeczno-moralny	45
2.5. Zadania rozwojowe w okresie dorastania	47
3. Praca nieletnich	51
3.1. Skala zjawiska w świecie	51
3.2. Praca dzieci w Polsce	56
3.3. Uwarunkowania zjawiska pracy nieletnich	63
3.3.1. Zapotrzebowanie na pracę nieletnich	63
3.3.2. Praca jako element socjalizacji rodzinnej	67
3.3.3. Cechy osobowości jako czynnik aktywności ekonomicznej	69
3.3.4. Motywacja jako czynnik aktywności ekonomicznej	75
4. Metodologia przeprowadzonych badań	81
4.1. Problem i hipotezy	81
4.2. Narzędzia badawcze	86
4.2.1. Kwestionariusz oceny zjawiska aktywności ekonomicznej	86

4.2.2. Karta oceny sytuacji demograficzno-ekonomicznej regionu zamieszkania	87
4.2.3. Kwestionariusz oceny wybranych cech osobowości	87
4.3. Dobór próby	92
5. Charakterystyka badanej młodzieży	99
5.1. Cechy społeczno-demograficzne	99
5.2. Zdrowie i rozwój fizyczny	101
5.3. Cechy osobowości	109
5.4. Cechy środowiska rodzinnego	114
5.5. Cechy regionu zamieszkania	119
6. Ocena zjawiska aktywności ekonomicznej młodzieży polskiej	125
6.1. Prace odpłatne poza rodziną	125
6.2. Prace nieodpłatne na rzecz rodzinnej firmy	131
6.3. Samodzielna działalność ekonomiczna	137
6.4. Prace nieodpłatne poza rodziną	143
6.5. Korzyści materialne z tytułu aktywności ekonomicznej	147
6.6. Rodzaj czynności w ramach podejmowanej aktywności	154
7. Uwarunkowania aktywności ekonomicznej – analizy dwuzmiennowe	161
7.1. Cechy społeczno-demograficzne rodziny pochodzenia	161
7.2. Cechy demograficzno-ekonomiczne regionu zamieszkania	176
7.3. Czynniki psychologiczne	187
7.3.1. Cechy osobowości a motywacje aktywności ekonomicznej	187
7.3.2. Motywacje aktywności ekonomicznej młodzieży	193
7.3.3. Motywacje aktywności ekonomicznej a wybrane aspekty tej aktywności	199
8. Modele uwarunkowań aktywności ekonomicznej	203
Zakończenie	217
Bibliografia	227
Spis tabel	237
Spis rycin	243
ANEKS: Tabele	247
Summary	257

Table of contents

Introduction	9
1. Work and economic activity of adolescents – definitional issues	15
1.1. Adolescents as a category of underage persons	15
1.2. Underage labour – explanation of concepts	20
1.3. Economic activity from the aspect of underage labour	26
2. Adolescents at the age of puberty	35
2.1. Age of puberty from the aspect of various disciplines	35
2.2. Biological changes at the age of puberty	39
2.3. Psychological development: Cognitive and emotional	42
2.4. Social and moral development	45
2.5. Developmental tasks at the age of puberty	47
3. Underage labour	51
3.1. Scale of the phenomenon worldwide	51
3.2. Children labour in Poland	56
3.3. Conditioning of the phenomenon of underage labour	63
3.3.1. Demand for underage labour	63
3.3.2. Work as an element of family socialization	67
3.3.3. Personality traits as a factor of economic activity	69
3.3.4. Motivation as a factor of economic activity	75
4. Methodology of research	81
4.1. Problem and hypotheses	81
4.2. Research instruments	86
4.2.1. Questionnaire for assessment of the phenomenon of economic activity	86

4.2.2. Charts for assessment of demographic and economic situation in the region of residence	87
4.2.3. Questionnaire for assessment of selected personality traits	87
4.3. Selection of the sample	92
5. Characteristics of adolescents in the study.....	99
5.1. Social and demographic characteristics	99
5.2. Health and physical development	101
5.3. Personality traits	109
5.4. Characteristics of the family environment	114
5.5. Characteristics of the region of residence	119
6. Evaluation of the phenomenon of economic activity of polish adolescents.....	125
6.1. Paid work outside the family	125
6.2. Unpaid work to the benefit of a family business.....	131
6.3. Independent economic activity	137
6.4. Unpaid work outside the family	143
6.5. Material benefits from economic activity	147
6.6. Type of activity within activities undertaken	154
7. Conditioning of economic activity – bivariate analyses	161
7.1. Social and demographic charactersitics of the family of origin	161
7.2. Demographic and social charactersitics of the region of residence	176
7.3. Psychological factors	187
7.3.1. Personality traits as motives for economic activity	187
7.3.2. Motives for economic activity of adolescents	193
7.3.3. Motives for economic activity and selected aspects of this activity ..	199
8. Models of conditioning of economic activity	203
Conclusion.....	217
References	227
List of tables	237
List of figures.....	243
ANEX of tabels.....	247
Summary	257